

Årsmelding 2022

Forum for natur og friluftsliv

Nordland

Innhold

1. Innledning	2
2. Aktiviteten gjennom året	3
2.1 Saker og temaer	3
2.2 Arrangementer	3
2.3. Uttalelser	3
2.4 Møter, befaringer, arbeidsgrupper	4
2.5 Annen deltakelse	6
2.6 Informasjon	6
3. Organisatorisk.....	7
3.1 Tilsluttede organisasjoner	7
3.2 Årsmøtet.....	8
3.3 Styret	8
3.4 Administrasjon.....	10
3.5 Samarbeid i FNF.....	10
4. Økonomi	10

1. Innledning

Forum for natur og friluftsliv i Nordland er et samarbeidsforum mellom 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner i fylket. Forumet fungerer som en møteplass der saker av felles interesse kan diskuteres, en arena for natur- og friluftslivsfaglig kompetanseheving og et talerør i konkrete saker som er av felles interesse i organisasjonene.

FNF Nordland skal jobbe for å sikre arealer til natur og friluftsliv. Dette arbeidet foretas av den ansatte koordinatoren i samspill med arealsaksnettverket, som består av kontakt- og ressurspersoner fra organisasjonene. Medvirkning i planprosesser og uttalelser til plansaker som berører natur og friluftsliv er prioriterte arbeidsområder. Styret følger opp arbeidet og driften underveis.

Natur- og friluftslivsorganisasjonene i Nordland har få ansatteressurser i tillegg til å ha kostbare, lange reiseavstander. Dette underbygger nødvendigheten med et effektivt og koordinert FNF-samarbeid i fylket. Nettverket må vedlikeholdes ved å ha god kontakt og legge til rette for kompetansebygging. Etter Covid-19 har vi hatt en økt bruk av digitale løsninger til drift og møteaktivitet. Dette er effektivt og kostnadsbesparende, men det utfordrer samtidig den viktige relasjons- og nettverksbyggingen en får gjennom fysisk tilstedeværelse.

Nordland fylke består av 41 kommuner som alle behandler og vedtar sine planer etter plan- og bygningsloven. Vi mottar nå høringsbrev og planvedtak fra de aller fleste kommunene, og innkomne høringssaker legges inn i høringsradaren. Høringssakene behandles i styremøtene og følges opp av koordinatoren sammen med organisasjonene og arealsaksnettverket. Saker blir prioritert etter konfliktnivå og etter ønsker og behov fra organisasjonene. Reguleringsplaner i forbindelse med «det grønne skiftet» og politiske mål om vekst i oppdrettsnæringen er de saksområdene vi har jobbet mest med.

I mai sendte vi en klage på et dispensasjonsvedtak til fritidsbebyggelse i Bø kommune. Klagen ble sendt på vegne av Vesterålen Turlag, NJFF Nordland og Naturvernforbundet i Nordland. Vi anførte at vilkårene for å dispensere ikke var oppfylt fordi verdifulle områder for natur og friluftsliv ville bli tilsidesatt. Fritidsboligen ville bli godt synlig i landskapet og allmennhetens mulighet til å ferdes fritt i naturen ville innskrenkes. Det var heller ikke noen relevante fordeler ved å gi dispensasjon når tilfellet var private interesser opp mot viktige allmenne hensyn som friluftsliv. Bø kommune tok ikke klagen til følge og saken gikk til Statsforvalteren som senere ga oss medhold på alle punkter. Vedtaket var både ugyldig og ulovlig og ble derfor omgjort. Et godt eksempel på betydningen av å ha et nettverk med engasjerte personer fra natur- og friluftslivsorganisasjonene.

I juni sendte vi en uttalelse til forslag til kystsoneplan for Vesterålen. Denne prosessen har vi fulgt opp fra starten av og må si oss fornøyd med innsatsen. Det gjenstår nå meklinger i forbindelse med innsigelser fra Statsforvalteren og Nordland fylkeskommune. Statsforvalteren krever blant annet bedre utredninger på dette plannivået (overordnet) om påvirkninger på vannmiljøet og miljømålene etter vannforskriften.

I september sendte Vega kommune ut en høring av en tilleggsutredning i forbindelse med kystsoneplanen og om oppdrett er forenlig med natur- og kulturverdiene i Vegaøyen verdensarvområde. FNF Nordland og tilsluttede organisasjoner har fulgt denne saken i flere år og de tydelige konklusjonene og anbefalingene i utredningen var at oppdrett ikke er forenlig med verdiene knyttet til verdensarven, selv med avbøtende tiltak. Det er ikke tilstrekkelig kunnskap om den samlede belastningen på det marine økosystemet som følge av flere anlegg innenfor

verdensarvområdet og i buffersonen. Konsekvensene av oppdrett og ytterligere forringelse av verdensarvverdiene betraktes som uakseptable. Vi ba Vega kommune følge råd og anbefalinger som kommer frem av tilleggsutredningen, og behandle et nytt forslag til en kystsoneplan uten oppdrettsanlegg innenfor verdensarvområdet. Men Vega kommune opprettholdt sitt vedtak og saken har nå gått til departementet for endelig avgjørelse.

2. Aktiviteten gjennom året

Det vises til aktivitetskalenderen for 2022 (vedlagt) og påfølgende underkapitler som viser hvilke saker vi har vært involvert i og hvilke arrangementer og møter vi har deltatt på.

2.1 Saker og temaer

FNF Nordland har i hovedsak jobbet med følgende saker og temaer i 2022:

- Akvakultur og landbasert oppdrett.
- Kystsoneplaner (Vega og Vesterålen)
- Planer om utbygginger og industrietableringer i «det grønne skiftet»

2.2 Arrangementer

FNF Nordland har ikke stått bak noen arrangementer i 2022, med unntak av årsmøte, styremøter og nettverksmøter. I stedet legges det til rette for at tilsluttede organisasjoner skal få delta på seminarer og konferanser mv. for kompetanseheving, økt engasjement og fremme organisasjonenes interesser. FNF Nordland har et relativt romslig reisebudsjett for å legge til rette for deltakelse på kompetansehevende kurs og arrangementer.

På nettsiden er det tilgjengeliggjort en rekke opptak fra webinarer og kurs som de frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene kan se når det måtte passe.

FNF Nordland har utlyst midler til gjennomføring av Friluftslivets Uke og oppfordret lag og foreninger til å gjennomføre aktiviteter og legge disse inn i aktivitetskalenderen på nettsiden (<https://friluftslivetsuke.no/alle-aktiviteter/>)

2.3. Uttalelser

FNF Nordland har sendt følgende uttalelser i 2022:

02.12.2022 Høringsuttalelse til kommunedelplan for Klima, miljø – og energi, Vestvågøy kommune
29.11.2022 Merknader til Rana formannskaps behandling av sak 143 2022
23.11.2022 Høringsuttalelse til oppstart av arbeid med endring av kommuneplanens arealdel og høring av planprogram, Bodø kommune
05.10.2022 Uttalelse til tilleggsutredning – Kystplan Helgeland for Vega kommune
05.10.2022 Anmodning – Tilleggsutredning Kystplan Helgeland for Vega kommune
13.06.2022 Uttalelse – planforslag Kystsoneplan for Vesterålen
11.06.2022 Uttalelse til forslag til detaljregulering for Store Kalvøy i Bodø kommune
26.05.2022 Klage på vedtak i Bø formannskap i sak 32/22
18.05.2022 Uttalelse til planprogram og KU Hergot Energipark

13.04.2022 Uttalelse oppstart Farvikmyra hydrogenanlegg – utvidelse
06.02.2022 Klage på vedtak om endret utslippstillatelse, Harstad/Narvik lufthavn, Evenes
24.01.2022 Detaljregulering for Hergot Energipark – varsel om oppstart

Utover dette så har koordinator bistått Naturvernforbundet i Nordland i noen av deres uttalelser til søknader om oppdrett. Koordinator har også bistått en lokalforening i NJFF med å skrive avisinnlegg om planer om vindkraftverk i Sørfold og Fauske kommuner.

2.4 Møter, befaringer, arbeidsgrupper

2.4.1 Folkehelsealliansen i Nordland

FNF Nordland deltar i Folkehelsealliansen i Nordland som er et forum for regionale aktører som ønsker å samarbeide om bedre folkehelse i fylket. Koordinator har deltatt på ett alliansemøte og flere møter i arbeidsutvalget som medlem. Koordinator ble senere valgt som leder av arbeidsutvalget.

2.4.2 Friluftsrådene i Nordland

FNF Nordland har to konsultative medlemmer i Salten Friluftsråd, disse to er Ylva Edvardsen-Kvam (NJFF Nordland) og Gisle Sæterhaug (FNF Nordland). I Polarsirkelen friluftsråd er Polarsirkelen turlag representert og i Vesterålen friluftsråd er Vesterålen Turlag representert med Trond Løkke. Øvrige friluftsråd har ingen medlemmer fra friluftslivsorganisasjoner, kun representanter fra kommunene som er valgt politisk.

2.4.3 Rådsmøte for Stiftelsen Nordland nasjonalparksenter

Nordland nasjonalparksenter skal være «et informasjons- og besøkssenter som skal dokumentere og formidle kunnskap om nasjonalparker, andre verneområder, natur, kunst, norsk og samisk kultur i Nordland samt stimulere til aktivt friluftsliv» (nordlandsnaturen.no). Stiftelsen har rådsmedlemmer fra blant annet Norges Naturvernforbund Nordland, Den Norske Turistforening og Forum for natur og friluftsliv i Nordland. Rådsmøte ble avholdt 15. juni og Berit Irgens fra Bodø og Omegns Turistforening deltok.

2.4.4 Verneområder i Nordland

Ved oppstart av verneplanprosesser, arbeid med forvaltningsplaner mv. så er det vanlig praksis at Statsforvalteren og nasjonalparkstyrene v/sekretariatet ber oss oppnevne personer som kan representere natur- og friluftslivsinteressene. Her er en oversikt:

Rådgivende utvalg for Møysalen nasjonalparkstyre.	Arne Reidar Johansen, Naturvernforbundet i Vesterålen. Trond Løkke, Vesterålen Turlag.
Rådgivende utvalg for Lomsdal-Visten Nasjonalparkstyre.	Dag Johansen, Naturvernforbundet i Nordland. Anne Krutnes, Brurskanken Turlag. Solveig Lomsdal, DNT Sør-Helgeland. Mikael Bønå og Martin Søren, Brønnøy jeger- og fiskeforening.

	Lars Lorentzen, Vefsn jeger- og fiskeforening.
Rådgivende utvalg, Lofotodden nasjonalpark.	Michael Rørvik, Laukvik JFF. Jim Wilson, BirdLife Lofoten.
Rådgivende lokalutvalg, Sjunghatten nasjonalpark.	Tor Egil Kvalnes, BirdLife Nordland.
Rådgivende lokalutvalg, Rago nasjonalpark.	Eirik Vevelstad, Bodø og Omegns Turistforening. Åge Mohus, Salten Naturlag.
Referansegruppe for forvaltningsplanen for Láhko nasjonalpark.	Lasse Willumsen, Gildeskål Jeger og Fiskerforening. Heidi Meland, Gildeskål Turlag.
Arbeidsgruppe for revidering av forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark.	Magnhild Johansen, BirdLife Nordland. Zdenek Dvorak, Naturvernforbundet i Salten.
Referansegruppe for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark øst.	Gisle Sæterhaug, FNF Nordland. Kristian Hovd, Polarsirkelen Turlag. Pål Vinje, Polarsirkelen Friluftsråd. Bjørnar Nystrand, Bodø og Omegns Turistforening.
Referansegruppe for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark vest.	Ole Arnfinn Loe, Bodø og Omegns Turistforening. Steinar Høgaas, NJFF Nordland.
Vegaøyan verneområdestyre, Rådgivende utvalg.	Snefrid Jakobsen, Naturvernforbundet i Nordland. Atle Ivar Olsen, BirdLife Nordland.
Melkevatn-Hjertvatn-Børsvatn naturreservat.	Kjell Ellingsen og Trond Blomlie, Naturvernforbundet i Narvik.
Referansegruppe for forvaltningsplan, Saltstraumen marine verneområde.	Gisle Sæterhaug, FNF Nordland.
Referansegruppe for Andfjorden marine verneområde.	Karl Rasmus Dahle, Naturvernforbundet i Nordland
Referansegruppe for Lovunda/Lundeura naturreservat.	Atle Ivar Olsen, BirdLife Nordland.
Referansegruppe for Fisktjønnna naturreservat.	Pål Vinje, Polarsirkelen Friluftsråd. Kristian Hovd, Polarsirkelen Turlag.
Verneplan for vern av skog på statens grunn på Helgeland	Tage Vedal og Jostein Lorås, Naturvernforbundet i Nordland.

2.4.4 Befaringer

Styreleder deltok på en befaring på Fleinvær i forbindelse med planene om landbasert oppdrett og besøk av Vigdis Vandvik, professor i økologi og medlem av FNs naturpanel.

Styreleder deltok også på befaring til Rauvatn med Ildgrubfossen i forbindelse med revisjon av vilkårene for reguleringen som NVE behandler.

Koordinator og representanter fra Polarsirkelen turlag og Polarsirkelen Friluftsråd deltok på en befaring til Bredek fjellgård, i regi Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

2.5 Annen deltakelse

Det vises til aktivitetskalenderen for 2022, men her er noen eksempler på møter som tilsluttede organisasjoner og koordinator har deltatt på er:

- Landskonferansen i friluftsliv – styreleder og koordinator
- Referansegrupper for verneområder
- Møter om besøksstrategier for nasjonalparker.
- Folkemøte om kommedelplan for Hernes, Bodø kommune
- Infomøte om detaljreguleringsplan for Hergot Energipark i Narvik

Koordinator deltok også på årsmøtet i Naturvernforbundet i Nordland og holdt en presentasjon om planlagte industrietableringer i det «grønne skiftet».

I mai var det samling for koordinatorene i Åndalsnes og i oktober var det FNF-samling i Tromsø for fylkene Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark. På FNF-samlingen i Tromsø deltok både koordinator og styreleder.

2.6 Informasjon

FNF i media

FNF Nordland skal bruke media i saker vi jobber med, både gjennom direkte kontakt og ved at media blir tilsendt våre høringsuttalelser. Vi var i media i forbindelse med

- Klage på vedtak om dispensasjon til fritidsbolig i Bø kommune
- Tilleggshøring Kystplan Helgeland for Vega kommune

Nettsiden

Nettsiden (www.fnf-nett.no/nordland) er oppdatert med informasjon om styret og koordinator, årsmeldinger, årsplaner og strategiplaner, årsmøteprotokoller med mer.

Det ble publisert totalt 20 nettartikler i 2022. Det er blant annet lagt ut nettsaker om:

- om årsmøtet
- om tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner
- om nettbaserte kurs og webinarer

- om frivillighetskonferanser i Nordland (Nordland fylkeskommune)
- om dialogmøte Frivillighetens år (Norsk Friluftsliv og FNF Nordland).
- om saker FNF Nordland jobber med (f.eks. landbasert oppdrett).

Nyhetsbrev

FNF Nordland har sendt ut to nyhetsbrev med aktuelle saker fra nettsiden.

Sosiale medier

FNF Nordlands facebookside fungerer i all hovedsak som en side med kontaktinformasjon.

Annet

I 2022 begynte koordinator å skrive innlegg i NJFF Nordlands medlemsblad («FNFs sider»), som kommer ut fire ganger i året. Alle disse innleggene har et faglig innhold med en vinkling til saker FNF Nordland har jobbet med, samt annen informasjon for å gjøre samarbeidsforumet kjent for NJFFs medlemmer i fylket.

3. Organisatorisk

3.1 Tilsluttede organisasjoner

Til sammen er det 14 organisasjoner med over 22 000 medlemmer som er tilsluttet FNF Nordland. Følgende organisasjoner har sluttet seg til:

4H Nordland

KFUM / KFUK speidere på Helgeland

Leknes padleklubb

Midtre Hålogaland friluftsråd

Naturvernforbundet i Nordland

Nordland Orienteringskrets

Norges Jeger- og Fiskerforbund i Nordland

BirdLife avd. Nordland

Polarsirkelen friluftsråd

Salten og Helgeland krets av Norges speiderforbund

Salten Naturlag

Turistforeningene i Nordland

Vesterålen friluftsråd

Syklistenes landsforening i Bodø

På [FNF Nordlands nettsider](#) er organisasjonene listet opp med lenke til deres nettsider.

3.2 Årsmøtet

- Dato og saker, deltakelse (hvilke organisasjoner), saker behandlet.

Årsmøtet ble gjennomført den 31.03.2022 som et hybridmøte på Thon Hotell Nordlys i Bodø og digitalt (på Teams). Årsmøtet ble innledet med foredraget «*Biologisk mangfold – i leger, prester og embetsmenns fotspor*» av Jan Wasmuth.

På årsmøte deltok følgende:

Deltaker	Organisasjon	Med stemmerett
Ylva Edvardsen-Kvam	NJFF Nordland	Ja
Willy Vestå	Turistforeningene i Nordland	Ja
Åge Mohus	Nordland Orienteringskrets	Ja
Tor Magne Andreassen	Syklistenes landsforbund, Bodø	Ja
Jan Erling Wasmuth	BirdLife Nordland	Ja
Berit Irgens	Turistforeningene i Nordland	Nei
Tone Toft	Naturvernforbundet	Ja
Fritjof Harald Strøm	Salten og Helgeland krets av NSF	Ja
Gisle Sæterhaug	FNF Nordland (koordinator)	Nei

3.3 Styret

Styret har bestått av:

Leder:	Jens Egil Pedersen	NJFF Nordland
Medlem:	Willy Vestå	Vesterålen Turlag
Medlem:	Tone Toft	Naturvernforbundet i Nordland
Medlem:	Jan Erling Wasmuth	BirdLife Nordland
Medlem:	Åge Mohus	Nordland Orienteringskrets
Vara:	Berit Irgens	Bodø og Omegns Turistforening
Vara:	Fritjof Harald Strøm	Salten og Helgeland krets av Norges Speiderforbund
Vara:	Dag Johansen	Naturvernforbundet i Nordland

Styret på Sleneset 27.-29. juni 2022. Foto: Ylva Edvardsen-Kvam

Styret har hatt 6 digitale møter og to fysisk møter på Sleneset i Lurøy kommune og i Lofoten.

I 27.-29. juni var styret på Sleneset i Lurøy kommune. Formålet var å bli kjent med regionen, med naturen, hubroen, landskapet og om søknaden om vindkraftverk som ble endelig avslått av Olje- og energidepartementet i 2014.

17.-18. oktober var styret i Lofoten der formålet var å lære mer om Lofotodden nasjonalpark og besøksforvaltningen, bygge nettverk og gjøre FNF bedre kjent for lag og foreninger i Lofoten. På Leknes ble det gjennomført et møte med to representanter fra Lofoten Turlag. Styret hadde til slutt et møte med Flakstad kommune v/ ordfører, rådmann og teknisk sjef i forbindelse med at Flakstad kommune har fattet et politisk vedtak om å bli arealnøytral og jobber nå med å gjennomføre dette i ny arealplan.

Styret har behandlet 65 saker. Både medlemmer og varamedlemmer kalles inn til møter og møtedeltakelsen har vært god.

3.4 Administrasjon

Koordinator for FNF Nordland er Gisle Sæterhaug og er ansatt i hundre prosent stilling. Koordinator har i tillegg til forefallende kontorarbeid ivaretatt oppgavene med å forberede styremøter og skrive møtereferater, hatt kontakt med myndigheter og arealsaksnettverket, skrevet høringsuttalelser, oppdatert nettsiden og sendt ut nyhetsbrev.

I tillegg har koordinatoren deltatt på obligatoriske møter med arbeidsgiver (FNF nasjonalt) og møter i IT-gruppa for FNF. Alle møtene er listet opp i vedlagte aktivitetskalender.

I november ble koordinator valgt som leder av arbeidsutvalget i Folkehelsealliansen i Nordland, etter å ha vært medlem i to perioder.

Koordinator har også vært styremedlem i FNF nasjonalt, valgt av og blant de ansatte i FNF, på andre året. Koordinator deltok på alle styremøtene og på årsmøtet i mai.

3.5 Samarbeid i FNF

4. Økonomi

I 2022 hadde FNF Nordland følgende økonomisk resultat:

- *Driftsinntektene* var på kroner 216 896 og *driftsutgiftene* var på kroner 301 011. Resultatet for 2022 viser et underskudd på kroner 84 115.
- Den positive egenkapitalen ved årets slutt var på kroner 384 041.

FNF Nordland mottok et driftstilskudd fra Nordland fylkeskommune på kroner 200 000.

Momskompensasjonen var på kroner 16 896.

FNF nasjonalt utbetaler lønn og betaler sosiale kostnader for koordinatorene. FNF Nordland har betalt FNF nasjonalt en pliktig lønnsandel for koordinatoren på kroner 90 000.

8. mars 2023

Jens Egil Pedersen

Styreleder

Willy Vestå

Styremedlem

Tone Toft

Styremedlem

Jan Erling Wasmuth

Styremedlem

Åge Eirik Mohus

Styremedlem

Gisle Sæterhaug

Daglig leder/Koordinator